

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasarnap.

Felolós szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Nyitlár sora 40 fillér

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban szümitanak.

A bolsevikiek céljai.

Az orosz kormányhatalom jelenlegi birtokosai, a bolsevikiek szándékainak tisztaságát kétségbe vonni nem lehet, — inkább lehet azonban vitatkozni szándékaik praktikus voltáról.

A bolsevikieknek a béke megkötése csak eszköz, mely közelebb viheti őket céljukhoz: a szociális államhoz. Szocialista államot megteremtteni tán még lehet, fentartani azonban szinte lehetetlennek látszik. A kitűzött célból annyit tán mégis el fognak érni a bolsevikiek, hogy a földkérdésben igazságosabb elveket fognak érvényre juttathatni, az ipari szocialisták pedig Marx tanait fogják megvalósíthatni.

S ez nem csekély jelentőségű vívmány lesz.

A múlt században, 1872-ben Marx Károly és Engels Frigyes kommunista kiáltványt intéztek a munkásnép millióihoz, s ebben a világ proletárait egyesülésre szólították fel.

Ez a kiáltvány nem annyira kommunista, mint inkább szocialista irányu volt s az idők folyamán tévesnek bizonyult, kevésszámú axioma kivételével, mindazonáltal egészben véve mégis nagybecsű mű. Marx, kit a mű értelmi szerzőjének kell tekinteni, bebizonyítja, hogy a gyári ipar hatalmának fellendülése által tultermelés állott be, aminek végzetes következményeit egyelőre csak a proletárság sínyli meg. A kapitalizmus központosításával nyomorba hajtott munkásosztály bajai azonban hovatovább vissza fognak hatni a burzsoa tár-

sadalomra, mely a katasztrófát nem fogja elkerülhetni.

De Marx kiáltványában nem pythiai jóslással szolgált a proletárságnak, hanem okszerűen bebizonyította, hogy a katasztrófának feltétlenül be kell következnie.

A burzsoi társadalom eleddig meg lett kimélve az általános katasztrófától, de annál sürűbben érezhette azokat az igazán végzeteszerű csapásokat, amelyeknek romboló hatása alatt nemcsak a munkások, de a kapitalisták közül is sokan összerokadtak. Már a hírhedt 1873-iki bécsi „krach” is részben — de milyen nagy részben! — igazolta Marx jóslását. Azóta pedig kisebb, de annál gyakrabban fellépő gazdasági válságok mutatták a kapitalizmus betegségeinek szimptomáit. A gazdasági válságok legrettenetesebbjét azonban a világháboru hozta, mely nagy intőjel a kapitalizmus részére.

Itt már most az ideje annak, hogy a kapitalizmus felocsudjon. Elmélkedni kell Marx jóslásairól. Nem vagyunk ugyan hajlandók Marxnak elhinni, hogy a burzsoázia belátható időn belül meg fog bukni, de tagadhatatlan, hogy a bukás jelenségei már mutatkoznak.

Békében sem a szellemi, sem a kézi munkának nincsen értéke, csak silány ára van. Háboru után ezt meg kell változtatni, még pedig nemcsak a minden rendbeli munkásosztály, hanem magának a kapitalizmus érdekében is, mert a tőke nem fog kihasználható talajt találhatni a teljesen kiszípolozott, elernyedt proletárságon. Csak venni, egyre csak venni onnan, ahová min-

dig kevesebbet adunk, mint ameunyt onnan veszünk: annyit jelent, mint kiapasztani azt a forrást, mely nem a veghetetlenül áldásos természetből, hanem a véges tehetségű munkából fakad. A munkásnak, hogy dolgozni képes legyen, meg kell adni a tehetséget, hogy fentarthassa önmagát, mi több: hogy övét is fentarthassa, hogy így a jövő munkásnemzedék is biztosítható legyen.

Ez kell, hogy egyik legelső tanulság legyen abból a világot megrendítő katasztrófából, mely a háboruval reánk szakadt.

Ha csak ennyit is ér el a bolsevikiek mozgalma, már ezzel is sok lett elérve.

Városi ügyek.

Arveresi Hirdetmény.

3861 917.

Köszeg szab. kir. város képviselőtestületének 435/917 számú határozatának utasítása szerint közhírré teszi, hogy Köszegen, a polgármester hivatalos helyiségében 1918. évi február hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor nyilvános árverést tart, amelyre a venni szándékozókát ezenel meghívja.

1. Árverés alá kerül a Köszeg város tulajdonát képező 3666 hrszám alatt felvett Köszegfalván fekvő azon 1855 n. 61 terület, amely ezidőszert vizgyűjtő medence.

2. A kikiáltási ár négyszögölenként 10 azaz tíz K.

3. Az árverezni szándékozók kötelesek 500 azaz ötszáz koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban, amilyenek tekintetk Köszeg sz. kir. r. t. város bármely Pénztintézetnel elhelyezett betétről szóló könyvecske is, az árverést teljesítő hivatalos közeg kezébe letétbe helyezni.

A legtöbbet ígérőnek bánatpénze visszatartatik és csak akkor fizettetik vissza, mikor a vevő az összes feltételeknek eleget tett, amennyiben pedig a feltételeknek eleget nem tette, a bánatpenzt a vevő a város javára elveszti.

4. Köteles a vevő a megvett területen a birtokba vételtől számítandó három éven belül hazat építeni.

5. Köteles a vevő a birtokba vételkor azonnal bárkinnek számára hozzáférhető helyen a telkén használható kutat ásatni és azt használható állapotban fenntartani. Ezen a vízmerésére és elhordására szolgáló jog a tulajdonjoggal együtt bekebelezendő.

T á r o a.

Frederik fördüs casusa.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

Ma könyebb ítéletet hozni, mert minden „casusra” van §. Ha pedig a bíró nem talál §-t, hát akkor egyszerűen nem sujt az igazság szolgáltatásnak szigorú keze.

Régibb időben azonban már nehezebb volt sententiát kimondani; mert a törvénytudók még nem találtak ki annyi §-t, melyet rácsavarhattak volna valami „casusra”. Ilyenkor azután a nemes magistratus ugyancsak törte elméjét, milyen igazságot szolgáltatasson? Az még nem fordult elő, hogy valami sérelmet vagy „excessust” nem toroltak volna meg.

„Frederik fördüs” esete is olyan különös „casus” volt, mely a nemes magistratusnak tudását 1689 évi január hó 19.-én nagyon próbára tette, mert nem találtak a város „protokollumaiban sem egyéb artikulusaiban” hasonló esetet. Azért hát csak elmondom, mi volt az a különös jogi eset, melyen a nemes magistratus a maga elméjét oly nagyon törte.

Friderik e szab. kir. városban nagyon népszerű ember lehetett, mert csak keresztneven

szerepel. „Fördüs” pedig nem jelenthet mást, mint, hogy tulajdonosa volt azon fürdő helyiségnek, mely a régi időben Grosinger Ferenc háza mögött fennállott. A Badstuben utca elnevezés is innen keletkezett.

Hát ezen Friderik fördüs ellen „Csay Mihály” felesége fenti napon azon panaszt tette, „hogy eret vágván a job kezén, úgy találta vágny, hogy csak megh nem halt bele, ha itt való Pien János és fördüs legény hozza nem láttak volna, arra nize kívánta az asszony a Nemes Tanacstul, hogy minden fáradalmáért, s úgy a borbélyoknak (akkori orvosok) hozzálátásokért és meghgyógyításokért tetessen satis factiot, más kippen és a kezinek soha olly hasznát nem vehetti.”

Friderik fördüs megértvén a panaszt azt allegálta: tud ő eret vágni (akkor minden betegség ellen vágtak eret), elég eret vágott itt a pestis idején a városban anélkül, hogy valaki is panaszolt volna reá. Ha jelen esetben nem sikerült, annak Csayné az oka, mivel nem viselte magát „patienter hanem dolgozott.”

Következett azután Pien János és a fördüs legény kihallgatása, kik megállapították, hogy Friderik rosszul, sőt által is vágta az eret „a minthogy a N. Tanács elut meghis mutatta azon indirecte” vágot erinek cicatrixát (forradás.) Az asszonynak ez argumentuma Friderik ellen don-

totta el az igazságot. „Ezen dologban eleget törekedett a Nemes Tanács, hogyan végezhetné leghjokban ezen controversiát el a pártok között,” de nagyon kecses lehetett Csay asszonynak karja, mely nyilván megpuhitotta a tanácsot, mert ennek untatosa után nyomban kimondotta azon sententiáját: „Elsőben tartozék Friderik fördüs a fördüs legénynek tizenkét Tallirt füzetny: az Asszonynak penigh Faidalmáirt 27 forintot adny mellyből ugyanaz Asszony tartozék egy pár karmasin esizmat venny Pien Jánosnak. Injunktatott penigh Frideriknek, hogy idato senekinek itt a városson sub graei animadversioe (megfigyelés alatt) eret ne vágion, hogy ezután ehez hasonló controversiára okkot és alkalmaztosságot ne adgyon, hogy a Nemes Tanács jövődöbenis azon torni maga elmijit.”

Friderik fördüst a tanácsnak ezen sententiája annál jobban sujtotta, mivel e sententia ellen további appellatio nem volt. Rajta maradt azon folt, hogy nem ért mesterségéhez. E folt bantotta Friderik-et, semmi más. Hogyan tisztítsa le magát a foltot?

Gondolt egyet Friderik és merész lépésre határozta el magát. Bizonyos „attestatiót” mutatott be a tanácsnak, hogy „nem eő az oka, hogy a Csaynénak az ér vágás után a keze elromlott, hanem maga az Asszony”.

Oroszország szakított Romániával. A román kormánynak az Oroszországhoz küldött válaszát nem tekintik kielégítőnek. A pétervári kormány utasította romániai követét, hogy szakítsa meg az összeköttetést Romániával és térjen vissza.

Harcok oroszok és románok között. Az határról jelentik: Moldvában megtörtént az első összeköttetés az orosz és román csapatok között. Az oroszokat az a veszély fenyegette, hogy csapataikat sikerül bekeríteni és minden összeköttetésüket elvágni. Jassyn túl harcok folynak orosz és román csapatok között. Kri lenko át vette a Moldvában küzdő maximalista csapatok főparancsnokságát. A román fronton levő bolsevik csapatok nagy tömegben hagyják el az állásaikat és Oroszország felé igyekeznek, miközben véres harcokra került a sor az oláh biztosító csapatokkal, mely a feloszlott orosz osztagok útját elvágni és őket lefegyverezni igyekeznek.

A román királyi pár elfűnt. A Daily News jelenti Jassyból: A román királyi pár szerda óta nincs Jassyban. Bratianu gondosan titkolja tartózkodási helyüket.

A harcias román külügyminiszter. Teke Janesku román külügyminiszter az antant országokban akkreditált román követekhez jegyzéket intézett, amelyben felszólította őket: tudassák az antant kormányainak, hogy a román kormány és hadsereg el vannak szánva arra, hogy Románia hű marad az antanthoz és bármilyen körülményben is, az egész hadsereg és a kormány inkább száműzetésbe megy Szibériába, de különbéke nem kott.

Szeretett férje, illetve édesatyjuk elhunytával kifejezett részvétért köszönetet mond:

Köszeg, 1918. január hó.

özv. Schönbauer Jánosné
és gyermekei.

Köszönet.

Felejthetetlen boldogult nővérünk, nagynénénk, sógornőnk s unokahugom

FREYLER KORNÉLIA

elhunyta alkalmából előszóval és irásban, valamint koszoruk és virágok küldése s a temetésen való megjelenés által kifejezett szives részvétért mélyen érzett őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

Köszeg, 1918. január 21.

A gyászoló család.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a mai naptól fogva átvettem a kőbányai polgári- és a nyugatmagyarországi sör- és malátagyár részvénytársaságtól a sörnek

képviseletét

és raktáron tartok hordó- és palacksört a legjobb minőségben.

Kérem a n. é. közönség nagybecsű pártfogását.

Tisztelettel

Pollák Sándor.

Alma.

szép elsőrendű almára vevő vagyok, kisebb nagyobb mennyiségben, kérek ajánlatot az ár minőség és a mennyiség megjelölésével. Lédner gyümölcs és esemege kereskedő. Budapest, József-utca 9.

Halló!!

Veszek férfi- és női viselt és új ruhákat, cipőket, csizmákat stb. a legmagasabb ártért. Ószerkereskedő, Várkör 32. sz.

MEGHIVÓ.

„A Köszegi Bortermelők Szövetkezete“

1918. évi február hó 3.-án délelőtt 12 órakor
a városház tanácstermében tartja

ez évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1917. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Indítványok. Ezek 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnél írásban benyújtandók.

Az igazgatóság.

Két tagból álló csendes lakó

keres

május 1-ére 2 szobás lakást, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy darab

anyaló

10 éves (pej) eladó. Köszeg Király-ut 18. házszám alatt.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Köszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 3 1/2%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírással üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra, magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdéi megbízásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelesre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár
Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 24 millió koronán felül.
Saját tőkét 2.700.000 korona.